

Miljøverndepartementet
Postboks 8013 DEP
0030 OSLO

OSLO, 11.09.2012

Høring om fremtidig tilgang til grunnboks- og matrikkeldata: Tilleggsuttalelse fra Norsk Eiendomsinformasjon as

Vi viser til Miljøverndepartementets ("MD") høringsbrev av 10. mai 2012 og Norsk Eiendomsinformasjon as' ("NE") høringsuttalelse av 26. juni 2012. Høringen hadde frist for uttalelse til 13. august 2012. NE tillater seg å komme med en tilleggsuttalelse i sakens anledning, med henvisning til forhold som ikke er dekket i MDs høringsbrev.

Kommisjonen har foreslått endringer i viderebruksdirektivet (2003/98/EF – PSI-direktivet). Forslaget ventes vedtatt av Europaparlamentet og Rådet i løpet av 2013. De foreslåtte endringene i direktivet griper direkte inn i det rammeverket MDs høring omhandler, men MDs høringsbrev redegjør likevel ikke for forslaget til endring av regelverket og dets relevans for MDs behandling.¹ NE har bedt Advokatfirmaet Thommessen om en kort vurdering av endringenes relevans for MDs høringsprosess. Thommessens notat følger vedlagt dette brevet som vedlegg 1.

Som det vil fremgå er Thommessens konklusjon at de foreslåtte endringene i viderebruksdirektivet, når de har trådt i kraft, vil *medføre en plikt til å tilgjengeliggjøre rådata fra Statens Kartverk til marginalkost* (forutsatt at dataene er offentlige som sådanne).

Disse endringene i direktivet vil få konsekvenser for det norske regelverket senest i løpet av 2014. Det er derfor nødvendig at dette hensyntas i den prosessen som nå er i gang. NE finner det samfunnsøkonomisk uforsvarlig og urimelig om dagens markedsaktører eller aktører som etablerer seg i løpet av de to nærmeste årene må dekke en større andel av Statens Kartverks kostnader enn aktører som etablerer seg senere. En slik løsning vil bidra til forsinket innovasjon i markedet og/eller gi betydelig risiko for at markedsaktører som etablerer seg i 2012 – 2014 (innen endringen trer i kraft) må bidra til subsidiering av Kartverkets virksomhet.

¹ De foreslåtte endringene er heller ikke nevnt i noen av de 27 høringsuttalelsene, noe som gjør denne tilleggsuttalelsen helt nødvendig.

Som fastholdt av NE i vår høringsuttalelse av 26. juni 2012, bør næringslivets fremtidige tilgang til grunnboks- og matrikkeldata organiseres på en måte som kan sammenfattes i følgende fire punkter:

1. Næringslivet må sikres tilgang til sanntidsoppdaterte rådata.
2. Aktører utenfor staten må kunne utøve fri viderebruk (innenfor lovverkets øvrige rammer), uten at Kartverket kontrollerer bruken.
3. Data må tilgjengeliggjøres mot et fast vederlag, og ikke være knyttet opp mot kundens nytte / viderebruk av dataene. Vederlaget må begrenses til Kartverkets marginalkostnader i tråd med prinsippet som kommer til uttrykk i utkastet til endringsdirektiv.
4. Kartverket må innføres separate regnskaper for den kommersielle virksomheten, og enheten må forholde seg til de samme tilgangskriterier og eventuelle bruksbegrensninger som øvrige kommersielle aktører.

En tilgjengeliggjøring av data i tråd med ovenstående samsvarer med regjeringens uttrykte viderebrukspolitikk, og vil dessuten sikre en rask realisering av det overordnede mandatet for MDs utredning. I tillegg vil en slik politikk være i tråd med viderebruksdirektivet i dets eksisterende form og dets formål som beskrevet over, samt endringene som ventes vedtatt i 2013.²

I NEs opprinnelige høringsuttalelse av 26. juni 2012 ble det påpekt at utredningens anbefalte løsninger etter NEs mening er i strid med regjeringens uttrykte viderebrukspolitikk, et standpunkt som nå synes tiltrådt av flere departementer i høringsrunden.³ At utredningens forslag i tillegg enten er i strid med forslagene til endringene i viderebruksdirektivet som redegjort i vedlagte vurdering fra Advokatfirmaet Thommessen eller unnlater å vurdere de grunnleggende tiltak dette legger opp til, må være hevet over enhver tvil.

NE ønsker prinsipielt at MD så raskt som mulig implementerer et rammeverk i tråd med de fire ovenstående punktene.

NE vil subsidiært, i likhet med blant andre Fornyings-, administrasjons-, og kirke departementet, anmode MD om å utrede relevante problemstillinger på nytt,

² Viderebruksdirektivet er i seg selv et minimumsdirektiv, og på ingen måte til hinder for innføringen av mer effektive regler, jf avsnitt 8 i.f. i fortalen: "Member States' policies can go beyond the minimum standards established in this Directive, thus allowing for more extensive re-use." Kommissjonen uttaler i sin FAQ ved publiseringen av endringsdirektivet 12. desember 2011 følgende (MEMO/11/891): "There is [however] nothing to prevent any public body adopting before this date the types of improvements to access and use which the Directive introduces. Those Member States that have already adopted more open policies on this issue are already benefitting from the growth of new services in this area."

³ Se eksempelvis NHDs høringsuttalelse av 14. august 2012 på side 1: "Det er departementets vurdering at utredningen legger opp til løsninger som er i strid med forutsetninger i Justisdepartementets utredning om fremtidig organisering av tinglysingen, Offentleglova og viderebruksdirektivet."

herunder med en bredere sammensatt prosjektgruppe, etterfulgt av en ny høring.⁴ NE deltar gjerne i en gruppe som nevnt. Kommisjonens prosess i forbindelse med endringene i viderebruksdirektivet, basert på brede analyser og studier av dokumenterte effekter, er etter NEs oppfatning diametralt forskjellig fra den prosess MD har gjennomført så langt, i det den utredningen som MD har presentert for innspill er skrevet spesifikt med sikte på Statens Kartverk. Dette stiller særlige krav til bredde og dybde i arbeidet i den videre oppfølgingen.

NE kan under enhver omstendighet ikke se noe argument for hvorfor MD skulle vedta en forskrift som er i strid med Kommisjonens forslag til endringer i viderebruksdirektivet, all den stund EUs forslag fasiliterer en reell viderebrukspolitikk *til det beste for samfunnet*. Gitt at MD uansett må implementere endringene når direktivet vedtas, er det ingen grunn til å velge en annen og mindre hensiktsmessig løsning for en kort overgangsperiode.

Dette brevet berører kommende endringer i viderebruksdirektivet som også ligger inn under ansvarsområdene til Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet, Nærings- og handelsdepartementet og Justis- og beredskapsdepartementet. Videre vil vi mene at de kommende endringene i viderebruksdirektivet har relevans for Finansdepartementet, som iht. sin uttalelse av 13. august 2012 har sagt at de vil avvente MDs videre oppfølging før de tar stilling til saken. Disse departementene mottar derfor kopier av denne tilleggsuttalelsen.

Med vennlig hilsen
Norsk Eiendomsinformasjon as

Per Chr. Selmer
Adm. direktør

Tom Slungaard
Juridisk direktør

Kopi:

- Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet
- Nærings- og handelsdepartementet
- Justis- og beredskapsdepartementet
- Finansdepartementet

⁴ Se Fornyings-, administrasjons- og kirke departementets høringsuttalelse av 14. august 2012 på side 1: *"Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet (FAD) mener imidlertid at rapporten er noe upresis, og at flere sentrale tema med fordel kunne ha blitt utredet nærmere som en del av rapporten. Det kan derfor se ut til at konsekvensene ved det foreslåtte alternativet ikke er tilstrekkelig godt utredet, og rapporten for seg selv ikke er tilstrekkelig som beslutningsgrunnlag på et så viktig felt som dette. FAD vil derfor be MD om å utfylle denne første rapporten og svare på de spørsmålene som ikke er blitt besvart. I dette arbeidet bør MD involvere både berørte aktører og myndigheter, herunder konkurransemyndighetene og Datatilsynet."*